

ANOTAČNÝ ZÁZNAM

- a. MVDr. Ildikó Virágová
- b. Rozbor kvality a bezpečnosti medu v okrese Nové Zámky v rokoch 2002 - 2009,
- c. Nové Zámky, Regionálna veterinárna a potravinová správa, 2011, strán 108, tabuliek 23, grafov 10, literárnych citácií 155,
- d. Podrobný rozbor kvality a bezpečnosti medu v okrese Nové Zámky.

V rámci Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Nových Zámkoch bola v okrese monitorovaná kvalita a bezpečnosť medu v dvoch etapách: v 1. etape v prevádzkarni firmy Golden Nectar Slovakia spol. s.r.o. Ipeľský Sokolec (r. 2002 - apríl 2004) ako a) výkup (najmä kontrola tuzemského trhu), b) dovoz; v 2. etape (r. 2004 - 2009) v rámci úradných kontrol v obchodnej sieti okresu (potravinový dozor, cielené previerky) a u domácich výrobcov (cielené previerky a Národný plán kontroly rezíduí). Úradné kontroly medu sa vykonávali podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, na základe plánov kontrol v zmysle metodických pokynov ŠVPS SR, vrátane monitoringu rezíduí cudzorodých látok (NPKR, r. 2007 - 2009).

Odberové miesta tvorili a) v I. etape - prevádzkareň firmy Golden Nectar Slovakia spol. s.r.o. Ipeľský Sokolec, b) v II. etape - obchodná sieť okresu a domáci producenti medu. Celkom bolo odobratých a vyšetrených 202 vzoriek medu, z toho v 1. etape 117 (výkup 55, dovoz 62), v 2. etape 85 vzoriek (PD 29, CP 29 a NPKR 27), z nich v obchodnej sieti 45 a u domácich výrobcov 40. Laboratórne vyšetrenia sa vykonávali v ŠVPÚ v Nitre, Bratislave a Dolnom Kubíne. Celkom bolo vykonaných 1 413 vyšetrení. Vyšetrované ukazovatele zahŕňali vyšetrenia: zmyslové, mikrobiologické (Celkový počet mikroorganizmov, počet koliformných baktérií, *Salmonella sp.*, *Staphylococcus aureus*, *Paenibacillus larvae*, plesne, kvasinky, *Listeria monocytogenes*), fyzikálno-chemické /kyslosť, voda, popol, elektrická vodivosť, hydroxymetylfurfural, nerozpustné látky, sacharóza, redukujúce cukry (glukóza, fruktóza), priama polarizácia, polarizácia po inverzii, diastatická aktivita, dôkaz porušenia, C4 cukry (izoglukóza), pomer stabilných izotopov $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ (med, proteín)/, rezíduá cudzorodých látok (rezíduá inhibičných látok, rizikové chemické prvky, pesticídy, liečivá, sčasti označovanie. Použité boli štandardné akreditované a validované vyšetrovacie metódy. Výsledky laboratórnych nálezov vzoriek medu sa porovnávali s limitmi príslušného Potravinového kódexu SR v platnom znení, najmä komoditnej hlavy (2000, 2004).

V 1. etape nevyhovelo 7 vzoriek - 5,98 %, z toho v rámci výkupu 5 vzoriek (9,09 %), najviac sacharóza 4 krát (5,8 - 10,00 g.100 g⁻¹ - 1,2- až 2-násobok limitu), dôkaz porušenia 1 krát. U nerozpustných látok vo vode bola 1 krát zaznamenaná hraničná hodnota. V rámci dovozu nevyhoveli 2 vzorky (3,33 %) - 1 krát prítomnosť *Paenibacillus larvae* a 1 krát diazinon (0,0045 mg.kg⁻¹), obe zásielky (baleného medu) boli vrátené späť výrobcovi do MR (31 t).

V 2. etape nevyhovelo 5 vzoriek (5,88 %), resp. 6 nálezov - 7,06 %, a to HMF 3 krát (63,90 - 85,40 mg.kg⁻¹) - 1,5- až 2-násobok limitu, C4 cukry 2 krát (po 12,00 % izoglukózy), pri cielených previerkach - 1 krát tylozín (0,0021 mg.kg⁻¹) - všetky v obchodnej sieti (45/5 - 11,11 %).

Za hodnotiace obdobie nevyhovelo spolu 12 vzoriek (5,94 %), resp. 13 nálezov (6,44 %) z počtu vyšetrených vzoriek (202).

RVPS Nové Zámky, v rámci prijatých opatrení v 1. etape, vrátila dve zásielky baleného medu do MR (31 ton). V 2. etape pri zistení nevyhovujúcich nálezov RVPS nariadila nevyhovujúci med stiahnuť z obehu a bol vydaný zákaz uvádzania na trh, med bol zneškodnený v kafilérii (60 ton). Nevyhovujúce vzorky v rámci 2. etapy boli okamžite nahlásené do RASFF.

Rozbor kvality a bezpečnosti medu v okrese Nové Zámky v rokoch 2002 - 2009 preukázal celkovo pomerne dobré výsledky, s relatívne nízkym výskytom nevyhovujúcich vzoriek (5,94 %), resp. nálezov (hlavne vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch, najviac sacharóza a HMF) a veľmi dobré výsledky u domácich producentov medu (2. etapa), keďže u nich nebol dokázaný žiadny nevyhovujúci nález.